

OSTATNIE WIADOMOSCI

Przebieg miesięczny

1.50 z odb. w Adm
1.95 z odb. do domu

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VII.

Kraków, Sobota 10 lipca 1937 r.

Nr. 189

Polska w obronie pokoju

Wywiad amerykańskiego dziennikarza z p. min. Józefem Beckiem

NEW YORK. — Przedstawił jeden z najpoważniejszych syndykatów prasowych „Scrips Howard” p. Filip Simms był przyjęty w Warszawie przez pana ministra J. Becka na dłuższej rozmowie. Po powrocie do New Yorku p. Simms ogłosił artykuł, który w głównych zarysach brzmi jak następuje:

Europa znajduje się dzisiaj w punkcie zwrotnym. Jeżeli jej mężowie stanu będą dość przewidujący i będą mieli odwagę spojrzeć rzeczywistości w oczy, wynikiem tego może być trwały pokój.

Taki pogląd wypowiedział minister Spraw Zagranicznych J. Beck podczas jednego z nie licznych wywiadów, udzielonych przez tego przenikliwego męża stanu zagranicznym dziennikarzem.

Tak więc kolejno czołowi mężowie stanu Europy, Mussolini, Blum, van Zeeland, a obecnie minister Beck wypowiedzieli poglądy, że mamy być może przed sobą wielkie możliwości uspokojenia międzynarodowych antagonizmów.

Min. Beck realista

Jako zdecydowany realista minister Beck nie sądzi, aby pokój świata dał się osiągnąć przy pomocy jakiejś sztuki magicznej. Jeśli chcemy uniknąć wojny — a minister Beck jest przekonany, że wojny dać się uniknąć — to zdaniem polskiego ministra Spraw Zagranicznych, rozwiązanie tego problemu zależy od podejścia do niego. A podejście to musi być praktyczne.

Ograniczenie zbrojeń, zdaniem min. Becka, można osiągnąć tą samą drogą. Podobnie rzecz się przedstawia z rozbrojeniem świata w dziedzinie gospodarczej. Te problemy — zdaniem min. Becka — są wzajemnie i należy je traktować jako części składowe jednego wielkiego zagadnienia. Rozwiązanie tego zagadnienia, jeśli ma ono nastąpić, zależy zdaniem min. Becka od tego, czy główne mocarstwa będą miały odwagę widzieć sprawę tak, jakimi one się przedstawiają rzeczywiście, a nie tak, jakimi by je mieć pragnęły.

Krytyka dyplomacji powojennej

Min. Beck nie ma zbyt sforsowanego zdania o dyplomacji powojennej. Mężowie stanu, powiada, próbując zbyt wiele, dokonali zbyt mało. Czasami bujali oni w obłokach. Dlatego usiłowania pacyfikacji świata zawodziły

ra po raz, a następujące po sobie zawody wytworzyły psychologię lęku — poczucie, że wojna jest nieunikniona. Obecnie, sądzi minister Beck, należy rozpocząć na nowo. Wojna — zdaniem min. Becka — nie jest nieunikniona.

„Powojenna dyplomacja — powiada minister — bywała często powierzchowna. Zbyt wiele naiwnej ufności pokładano w wierze, że jakiś jedyny wspaniały międzynarodowy akt mógłby załatwić raz na zawsze wszelkie antagonizmy.

„Powiada pan, że Polska

jest jednym z głównych kluczy pokoju Europy i pyta pan, czy posiadam plan pokojowy. Przypuszcza pan, że powinienem plan taki posiadać. Muszę przyznać, że go nie mam. Nie będąc filozofem, mam mimo to pewien szeroki, filozoficzny pogląd na tę sprawę. Przede wszystkim jestem zdania, że z pokojem, tak samo jak i z czynieniem dobra, należy zaczynać od samego siebie, od naszych własnych granic.

Pokój winien być podstawą wszystkich naszych, międzynarodowych stosunków. Wydaje mi się sprawą istotną,

aby każdy naród dążył wszelkimi siłami do utrzymania przyjaznych stosunków ze swoimi sąsiadami. Jeżeli tylko narody tym właśnie będą się kierowały, uczynią odbrzmienie krok naprzód ku wyjaśnieniu atmosfery i wytworzeniu wzajemnego zaufania, które jest konieczne dla powszechnego uspokojenia świata.

Oto mamy doktrynę Roosevelta o „dobrym sąsiedzie” w zastosowaniu do Wschodniej Europy.

„Nie wierzę, mówił dalej pułkownik Beck, aby wojny nie dało się uniknąć. Nie jestem pesymistą w tej dziedzi-

nie, lokalne konflikty są naturalnie możliwe i stanowią one niebezpieczeństwo. Jeśli by konflikty takie miały się wydarzyć — przyczyną ich byłaby właśnie istniejąca psychoza lęku.

Zagadnienie ograniczenia zbrojeń przestałoby być problemem, gdyby można było wyzbyć się tego czynnika psychologicznego. Gdy się to osiągnie — zostanie automatycznie stworzona podstawa dla ograniczenia zbrojeń.

Uważa pan, ciągnął dalej min. Beck, że większość wojen zasadniczo posiada przyczynę gospodarczą. Przyznam otwarcie, że nie mogę podzielić tego poglądu bez zastrzeżeń. Często się zdarza, że w wielkich konfliktach czynnik czysto polityczny lub ideologiczny, to co można nazwać imponderabiliami moralnymi, odgrywa decydującą rolę.

Jednak polityczne i gospodarcze czynniki są ze sobą ściśle powiązane. Tak na przykład rozwój zdrowych gospodarczych stosunków jest istotnie niemożliwy bez dobrych politycznych stosunków.

Ku nowej epoce

Mężowie stanu Europy muszą odwrócić się od starej epoki i jej błędów i skierować się ku nowej epoce. Spojrzeć w oczy rzeczywistości. Mogłoby tylko wyjść na dobre, gdyby zbadali oni na nowo całą sytuację i ponownie oszacowali wartość tego co znajdują. Innymi słowy, europejscy mężowie stanu winni spisać inwentarz tego co niemożliwe i tego również, co chociaż jest mniej wspaniałe, ale za to może być obecnie dokonane.

Dziś zbierze się Komitet Nieinterwencji

Sprawa wycofania ochotników

LONDYN. — Jak zaznacza agencja Reutersa, chociaż w piątek, t. j. w dniu posiedzenia Komitetu Nieinterwencji mogą się narodzić nowe idee, przewidywania bliskiego kompromisu należy przyjmować z rezerwą. Mimo to rządy francuski i angielski badają skrupulatnie zagadnienie kontroli i w toku normalnych narad dokonały przeglądu pewnej liczby możliwości.

Jest jednak rzeczą zupełnie nieprawdopodobną, aby zmieniły one swe opozycyjne stanowisko wobec żądania przyznania obu stronom w Hiszpanii praw stron walczących, chyba że przez wycofanie ochotników powstanie nowa sytuacja.

Tę sprawę ochotników trzeba jeszcze zbadać, a porozumienie na ten temat uznano za jeden z możliwych środków skrócenia etapu na drodze do rozwiązania obecnej trudnej sytuacji.

LONDYN. — Minister Eden oświadczył w Izbie Gmin, że rząd brytyjski nie zamierza wystąpić podczas piątkowego posiedzenia Komitetu Nieinterwencji z żadnymi nowymi propozycjami.

Ofiara Giewontu Okrutna śmierć turystki

ZAKOPANE. — Wczoraj około godz. 13 pasterze pasący owce w Dolinie Białego strzeżli leżące na stromym stożku Giewontu nad Doliną Białego zwłoki jakiejś turystki.

Jak zdołano stwierdzić, ofiarą wypadku jest ś. p. Emilia Kleminek lat 40 z Przysie-

ka, urzędniczka prywatna, która wspinając się północną ścianą Giewontu spadła w przepaść około 180 m. głębokości, ponosząc śmierć na miejscu.

Wybuch kotła

MEKSYK. — W pobliżu miasta Queretaro na fermie nastąpił wybuch kotła. 18 osób zginęło.

BRUGES. W fabryce nabożów w Saint Michel pod Bruges nastąpił silny wybuch. Jedna robotnica została zabita, a kilka odniosło rany.

Ucieczka trędowatych Policja prosi o pomoc

RYGA. Z zakładu trędowatych w Klajpedzie zbiegło dwóch chorych Grausbars i Jobis w wieku lat 46 i 48. Po-

licja zwraca się do ludności o pomoc w schwytaniu tych niebezpiecznych dla otoczenia chorych.

Zatarg sowiecko-japoński Psychoza śmierci opanowała ludność Z.S.R.R.

TOKIO. Agencja Domei komunikuje: Potwierdzają tu oficjalnie doniesienia prasy o nowych incydentach na Amurze i o proteście, z którym wystąpiły władze mandżurskie wobec konsula gen. Z. S. R. R. w Charbinie.

TOKIO. Ag. Domei komunikuje: Prasa japońska donosi o masowych aresztowaniach we Władywostoku i innych miastach syberyjskich. Według doniesień z Mukden, aresztowano z polecenia G. P.

U. setki oficerów czerwonej armii. Aresztowanych natychmiast wywieziono dwoma pociągami w kierunku zachodnim. Poza tym aresztowano 500 oficerów marynarki z floty sowieckiej na Pacyfiku. Kilku spośród nich zostało zabitych, b. dużo rannych.

Wśród zrozpaczonych oficerów, żyjących pod groźbą ciągłego aresztowania, szerzy się depresja.

Na skutek ciągłej „czystki” wśród kolejarzy, brak jest fa-

chowych pracowników na kolejach syberyjskich, co powoduje ciągle katastrofy na tych liniach.

Na górnym biegu Amuru władze sowieckie wysiedliły mieszkańców wsi nadbrzeżnych w głąb terytorium sowieckiego, aby im uniemożliwić ucieczkę na stronę mandżurską.

Nocami puszczane są specjalne rakiety świetlne, celem uniemożliwienia usiłowań przejścia granicy.

Sensacyjne doniesienie o porwaniu okrętu

BORDEAUX. Agencja Havasa donosi z Bordeaux, że wielki rządowy statek naftowy hiszpański „Campoamor”, który z ładunkiem nafty i benzyny stał od dwóch miesięcy w tutejszym porcie, nagle opuścił go w nocy 7 b. m. i odplynął w kierunku portów, znajdujących się pod władzą gen. Franco. Jak słychać statek został opanowany przez zwolenników gen. Franco, którzy sterroryzowali resztę załogi i skierowali statek do jednego z portów, opanowanych przez wojska narodowe.

Władze portowe stwierdzają, że nie im nie wiadomo o jakichkolwiek zejściach na statek „Campoamor” przed tego nagłym odjazdem.

Wesoły kącik

Dobry początek

Pan Glac, właściciel sklepu z galanterią, jak każdy kupiec jest zabobonny i wierzy w tak zwany „dobry początek“.

Kupujący, który się zjawia z samego rana, zaraz po otwarciu sklepu, jest dobrą wróżbą na cały dzień.

To też pan Glac przyjął z otwartymi ramionami małego, pięcioletniego moze chłopczyka, który wszedł do sklepu, gdy tylko odstawiono okiennice i oświadczył:

— Tatusi plosi o spinke do koszuli, za 5 groszy.

— Zebyś mi zdrów był mały! — wzruszył się pan Glac, całując chłopca w czoło. — Dziękuję ci za dobry początek. Pięć groszy, to pięć groszy, ale zawsze początek.

Po wyjściu chłopca chuchnął na otrzymane pięć groszy, włożył je uroczyście do kasy i rzekł, zacierając ręce z zadowolenia.

— Czuję, że dziś będę miał dobry targ.

Po czym usiadł za kasą w oczekiwaniu na natłok klientów.

Rzeczywiście, wkrótce w sklepie zapanował ruch... Najpierw zgłosił się elegancki pan i zażądał większej partii towaru... za zaległe podatki. Przed sklepem czekał już wóz skarbowy i pan Glac po dłuższych prośbach uzyskał wreszcie odrodzenie egzekucji.

Następnie przyszła elegancka pani i poprosiła o trzy pary pończoch... na loterię fantową, urządzoną na cel dobroczynny. Po długich targach zgodziła się przyjąć jedną parę szelek.

Po tym zgłosiło się czterech akwizytorów i każdy pół godziny namawiał pana Glaca do ogłoszenia się w pismach, gdyż reklama jest podstawą handlu.

Następnie wpadło kilka osób i informowało się, czy nie ma telefonu.

Wreszcie przyzedł jakiś pan z panią, obejrzeni dużo towaru, długo się targowali i wyszli nie nie kupując. Po ich wyjściu pan Glac stwierdził brak tuzina pończoch i paczki krawatów.

I gdy nadeszła pora zamknięcia sklepu, w kasie pana Glaca leżała jedna jedyna pięciogroszówka, przyniesiona z samego ranka przez małego chłopca.

Kto inny załamałby ręce z rozpacz. Ale pan Glac był optymistą. Wyjął więc z kasy utargowane pięć groszy i zaczął sam siebie pocieszać.

— Lepszy rydz, jak nie. Pięć groszy, też pieniądz. By-

W obecności P. Prezydenta R.P. Uroczystości „Święta Morza“ Przewidziane są liczne imprezy

Przełożone na 10 — 11 lipca Święto Morza, będzie miało uroczysty, dotychczas niewidziany przebieg, przy czym udział w nim wezmą: Pan Prezydent R. P., oraz liczni przedstawiciele Rządu.

Program przewidziany, jest następujący: sobota, 10 lipca — godzina 15; pokaz zanurzenia i manewrowania łodzi podwodnej, oraz ćwiczenia hydroplanów. Godz. 19.20 — Podniesienie flagi państwowej przy basenie Prezydenta oraz na Kamiennej Górze. Godzina 19.30 — Złożenie wieńca na grobie gen. Gustawa Orlicz-Dreszera na Oksywiu. 19.45 — popisy wokalne - muzyczne na Skwerze Kościuszki, placu Kaszubskim i przy Komisariacie Rządu. 21.30 — Zapalenie znicza u grobu generała Dreszera oraz wielkiego ogniska na cyplu Helu. Pochód postaci alegorycznych, grup

propagandowych, regionalnych i t. p. przez miasto. Ognisko harcerskie na placu Grunwaldzkim.

Niedziela, 11 lipca — godzina 7.30 — pobudka, odegrana przez orkiestry w różnych punktach miasta. 9.30 — Przybycie przedstawicieli władz na plac przy Basenie Prezydenta. 9.40 — Wielka rewia floty wojennej. 10.15 — Raport i przegląd formacji wojskowych i organizacji na placu przy Basenie Prezydenta, następnie uroczysta Msza Polowa celebrowana przez J. E. ks. Biskupa Morskiego, dr. O. koniewskiego. O godz. 11.20 — Błogosławieństwo Floty. 12.40 — Defilada na trasie ulicy Derdowskiego. Plac Kaszubski, ul. Świętojańska w kierunku Komisariatu Rządu. Godz. 15.00 — Wręczenie upominków dla okrętów Marynarki Wojennej przez delegację okręgów L M i K. Godz. 15.30 — 19.30 — Zwiedzanie Okrętów Marynarki Wojennej udostępnione szerokim rzeszom publiczności. Od godziny 16.00 — Tanczna zabawa ludowa przy ulicy 10 Lutego. Koncerty orkiestr. Regaty morskie na trasie Dom Kuracyjny — Basen yachtowy, po czym korowod pięknie udekorowanych łodzi.

Na zakończenie uroczystości o godz. 23.00 — Ognie sztuczne.

ciopiętrowych garaży nastąpiła eksplozja gazoliny. Katastrofa przybrała wielkie rozmiary. Zaczęło się od małego wybuchu, który przybyła straż ogniowa z łatwością zlokalizowała. Gdy jednak strażacy ukończyli już swą pracę, nastąpiła druga niespodziewana eksplozja, której siła była tak wielka, że ucyłała we froncie budynku wyrwała na 50 stóp wysoko, a na 40 st. szeroką.

Silą wybuchu jeden ze strażaków został odrzucony o mniej więcej 300 stóp. Znalaziono go martwego. Trzech dogorywających strażaków odwieziono do szpitala, gdzie umieszczono też ponad 80 osób lżej lub ciężiej rannych.

Poza strażakami padło ofiarą wybuchu trzech motorowych tramwajowych, którzy przejeżdżali obok miejsca wybuchu, kilku policjantów i około 60 widzów.

Od wybuchu ucierpiała jeszcze sąsiednie budynki, w których w dość znacznym promieniu powypadały szyby i witryny sklepowe, opadły sufity i t. p.

Za niewłaściwe zachowanie się wobec prezydenta Litwy

Komendant wojenny obszaru kłajpedzkiego skazał 3 mieszkańców Pogiegia na wyślanie do obozu pracy za niewłaściwe zachowanie się w dniu imienin prezydenta Litwy. Jest to pierwszy wyrok na Litwie, skazujący na obóz pracy.

Kupon porady prawnej

łoby gorzej, gdybym nie nie utargował.

Pocieszywszy się w ten sposób, schował monetę do kieszeni i zabrał się do zamykania sklepu.

Nagle drzwi skrzypnęły i ukazał się w nich ten sam chłopczyk, który z rana zrobił „początek“.

— Plosę pana! — oznajmił — odnoszę spinke, bo nie nie walia. Tatusi powiedział, że jak pan nie odda pieniędzy, to przyjdzie i pana obje.

Pan Glac z ciężkim sercem wyjął jedyne pięć groszy i wręczył je chłopcu.

— Masz dziecko! — westchnął — Masz! Zrobiłeś mi ładny początek, ale koniec jeszcze ładniejszy! Zabierasz mi cały dzienny targ.

Napoleon Sadek.

Straszny wybuch w garażu 4 strażaków poniosło śmierć

MONTREAL. — W Montrealu w jednym z większych pię-

Zjazd legionistów odbędzie się w Krakowie 8 sierpnia

Komenda naczelna Związku Legionistów Polskich komunikuje: Tegoroczny zjazd Związku Legionistów Polskich odbędzie się dnia 8 sierpnia w Krakowie.

Program zjazdu przewiduje zbiórkę na błoniach w formacjach pułkowych, wysłuchanie mszy polowej, przemówienie

Pana Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydza, po czym przemarsz na Wawel dla złożenia hołdu Komendantowi Pierwшему Marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu.

W godzinach popołudniowych przewidziane jest udanie się uczestników zjazdu na kopiec na Sowińcu.

Piorun poraził dziewczynę

RYBNIK. Nad Rybnikiem przeszła gwałtowna burza, połączona z oberwaniem się chmury i piorunami. Burza wyrządziła szereg szkód. M. in. piorun uderzył w dom Krystyny Podstawowej w Rybniku, rażąc lekko 5-letnią córkę gospodarza.

W miejscowej szkole powszechnej nr. 2 piorun zniszczył instalację elektryczną. W szkole znajdowała się wówczas znaczna ilość dzieci z drużyny jordanowskich, które na szczęście nie odniosły żadnego szwanku. W wieży strażackiej w Chwałowicach piorun uszkodził gmach i wybił wszystkie szyby.

Poza tym wskutek uszkodzeń w przewodach elektrycznych na krótki czas była nieczynna kopalnia „Donnersmarkt“ w Chwałowicach.

Zuchwale napady dzików

W lasach, położonych na terenie gm. iszniwskiej, pojawiły się w dużych ilościach dziki. Zwierzęta te ostatnio stały się dokuczliwą plagą dla niektórych wiosek, sąsiadujących z lasami.

Nocami stada dzików po 15 — 20 sztuk wychodzą na pola niszcząc zasiewy, głównie ziemniaki. Największych szkód doznali właściciele z wiosek Korobki i Stanczynięta, którzy wystąpili na drogę są-

czas znaczna ilość dzieci z drużyny jordanowskich, które na szczęście nie odniosły żadnego szwanku. W wieży strażackiej w Chwałowicach piorun uszkodził gmach i wybił wszystkie szyby.

Poza tym wskutek uszkodzeń w przewodach elektrycznych na krótki czas była nieczynna kopalnia „Donnersmarkt“ w Chwałowicach.

dową przeciwko administracji lasów o pokrycie strat.

NIESWIEŻ. — 11-letnia Liba Mejerówna, dolewając do rozpalonego żelazka do prasowania, denaturatu, spowodowała jego zapalenie.

Wybuch rozzerwał butelkę i na dziewczynce zapaliło się ubranie. Dziewczynka wskutek poparzenia, po kilkugodzinnych męczarniach, zmarła w szpitalu.

Idealnie gola, brzytwki TOLEDO

RADIO PIATEK, dnia 9 lipca 1937 r. 6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“... 13.00 Ryszard Wagner: „Tristan i Izolda“ (akt I opery). 14.00 Pare informacji. 14.06 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Pogawędka gospodarska. 15.15 Koncert solistów. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Muzyka lekka (płyty). 23.00 „Królowski motyl“ — fragment z powieści Conrada „Lord Jim“. 23.15 Muzyka taneczna.

Tarapaty pana taty Ucieszne przygody Walentego Grypki

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZASAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Jadzia rozmawiała ze złodziejką, która opowiadała jej dzieje swego życia. Pod koniec rozmowy odezwała się:

— A wie pani, może tak uciekniemy stąd razem?

Jadzia zdrzętała odruchowo. Udała zdziwienie i powiedziała:

— Nie rozumiem o co chodzi.

— Oj, frajerka, to frajerka... Powiadają, żebyście razem...

— Jakto uciec? — dziwi się nadal Jadzia. — A w jaki sposób jest to możliwe.

— E, moja pani, stąd, to bardzo łatwo. — odrzekła złodziejka. — Tu nikogo tak nie strzegą... Spójrz pani, okna mają tu zupełnie inne okratowanie, aniżeli okna celi, nie podwójne, ale pojedyncze...

— Jakto? Chce pani stąd uciekać? — pyta znów Jadzia zdziwionym głosem.

— A dlaczego miałabym nie uciekać? Czy siedzieć w ciupie jest tak dobrze? A pani nie chciałaby stąd uciec, gdyby tylko była możliwość? — Zdaje się, że nikt nie chciałby się tu zamarynować...

Jadzia zamyśliła się: może spróbować uciec wraz z tą kobietą, ale w takim razie co będzie z dzieckiem?

Odezwała się na głos:

— No, dobrze, ale przecież urodziła pani dziecko... Co będzie z tym dzieciakiem?

— Oj frajerka, frajerka — roześmiała się złodziejka. — Widać od razu, że siedzi pani po raz pierwszy w życiu... A co mnie to dziecko obchodzi? To trzecie już u mnie, a żadnego sama nie odchowam... A jakbym dla przykładu tu pozostała, to myśli pani, że dziecko by przy mnie zostało? Oddałoby na pewno do przytulku dla podrzuconych dzieci... Jak tylko przestanie ssać, od razu zabiorą... A jakby pani miała uciekać, to dziecko zatrzymałoby panią?

Jadzia pokochała swoje dziecko, wciąż o nim myślała.

Gdy przychodziła pora karmienia z wielką troskliwością karmiła je, całowała i obejmowała: łączy stawały jej w oczach. A gdy dziecko nie było przy niej, tęskniła za nim i oczekiwała z niecierpliwością chwili, gdy je nakarmi.

Jakże mogłaby odpowiedzieć na to pytanie?

— No, czego pani milczy — pytała złodziejka.

— Bo... bo moje dziecko kocham...

— Cha, cha, cha! I dlatego chce pani tu pozostać? — zapytała kpiąc złodziejka.

— O, nie chcę tu pozostać, nie jest mi wcale tu tak dobrze — odrzekła Jadzia. — Ale uciec stąd jest rzeczą zupełnie niemożliwą.

— Niemożliwą?... Cha, cha, cha, powiedz lepiej, że nie chcesz uciekać, bo tu jest twoje dziecko, wtedy uwierzę, a tak to ci wcale nie wierzę ani słowa...

— Jakże może matka zostawić swe dziecko na pastwę losu? — zawołała Jadzia.

— Niech się pani nie wyglupia, dziecko zostanie pod dobrą opieką... Nic złego mu nie zrobią. A zresztą, co będę namawiać, pani sprawa, nie moja... Nie chce pani, niech tu pani zostanie. A ja nie myślę tu zostać, póki jestem w szpitalu. mam jeszcze możliwość uciekać, a jak tylko do celi z powrotem się dostanę, przyjdzie kryśka na matyska... Skończone będzie ze wszystkim...

Jadzia nie odpowiedziała, a złodziejka odezwała się:

— Ale masz milczeć... Milczeć masz, słyszysz!

— Może pani mieć do mnie pełne zaufanie. Nic nie powiem nikomu. Co mam pani szkodzić?

— A pani nie chce uciekać? — pyta jeszcze raz surowym głosem złodziejka.

— Ja... Ja... nie wiem jeszcze... Nie zdecydowałam się... Boję się...

Jadzia nadal udawała naiwną i niewinną dziewczynę, nie mając wciąż pewności, czy ta złodziejka nie mówi o ucieczce po to, by ją wydać władzom więziennym wzamian za wynagrodzenie.

— Co, dziecko?

— No, tak — odrzekła Jadzia. — Przecież kocham je nad życie. Trudno mi się z nim rozstać. Kto je nakarmi, kto mu jeść da...

— Głupia z ciebie kobiecina, — powiedziała na to złodziejka. — Chcesz, pozostań, ale trzymaj język za zębami, słyszysz? Jak tylko coś pienieś, nie pożałuję ci, dostaniesz...

— Jeszcze nikogo w życiu nie zdradziłam — odrzekła Jadzia. — Ale proszę, niech mi pani wyjaśni, czy są naprawdę jakieś szanse by stąd uciec? W jaki sposób...

— Nie twoja sprawa — odburknęła kryminalna.

— Przecież zapytać mi wolno...

— Jak nie chcesz uciekać, to nie powinnaś wiedzieć, a ja przecież już szesnasty raz siedzę w ciupie! Szesnasty raz, to już znam wszystko, i wiem co można, a czego nie można...

Jadzia zamilkła i zatopila się w swych myślach. Kryminalna usnęła, chrapiąc głośno. Gdy przyniesiono niemowlęta do karmienia, obudziła ją również, sykając ze złości:

— Te bachory spać psiakrew nie dają!

— Nie trzeba było rodzić — odrzekła akuszerka.

W nocy, był to drugi dzień po porodzie, zeszła złodziejka ze swego łóżka, zbliżyła się do okna śmiałym krokiem.

Podeszła do krat, ujęła je w dłonie i zaczęła badać. Potem przysłuchiwała się czemuś, jakgdyby jakiś szmer ją zaniepokoił.

— Pani śpi? — spytała Jadzie.

Jadzia, udawała, że śpi: ciekawiło ją, co teraz będzie.

Ale złodziejka położyła się z powrotem do łóżka i znów rozległo się jej chrapanie.

Ale Jadzia nie mogła już usnąć: w jej świadomości toczyła się teraz zażarta walka.

Jedną myśl jak gdyby szeptała:

— Uciekaj, wykorzystaj tę okazję i uciekaj! Nie zapominaj, że prokurator w twojej sprawie apelował. Teraz nie jesteś kobietą w ciąży, tylko tą samą Jadwigą Izdebską, jaką byłaś przed

tym. Nie sądź, że groźba śmierci minęła. Teraz kat może cię już powiesić, a wtedy wszystko się skończy, dziecko pozostanie tak czy owak same... A jeśli uciekniesz, unikniesz śmierci, i wtedy będziesz mogła swe własne dziecko wychować...

A z drugiej strony inna myśl szeptała:

— Jakże może matka pozostawić swe dziecko na pastwę losu? Przecież ma ono zaledwie kilka dni... Tylko zła kobieta może być tak niełitościwa w stosunku do swego dziecka. Chcesz sama ratować się — a jeśli dziecko umrze, nigdy już sobie tego nie wybaczysz... Czy tak postępuje poważna matka? Zresztą, nie wykazano jeszcze, że jesteś Jadwigą Izdebską. Nie wiadomo, czy wyrok śmierci zostanie wykonany. Być może, zdolasz się jeszcze wyratować, wydostać spod groźby śmierci... Ale cokolwiek by się nie wydarzyło, powinnaś pozostać tam, gdzie jest twoje dziecko...

Walka wewnętrzna była bardzo zacięta. Serce matczyne buntowało się przeciw chęci ucieczki, a jednak rozum dyktował jej, że powinna wykorzystywać tę okazję, że powinna uciec...

Chęć ucieczki i ratowania swego życia była tak silna, że przeważyła. Gdyby jeszcze miała to dziecko przy sobie, gdyby jeszcze nie rozstała się z nim wtedy może zawałałaby się.

Wiedziała i rozumiała, że tak, czy owak dziecko jej zabiorą, że to dziecko wychowa ktoś inny. Oddadzą je do przytulku dla dzieci porzuconych, a wtedy już synka więcej nie ujrzy.

Teraz ma okazję, by uciec. Jak widać, ta złodziejka wie, co mówi, podchodzi do spraw fachowo i ułatwi jej ucieczkę. Kobieta, która szesnaście razy siedziała w więzieniu wie na pewno, co uczynić. Nie zawsze się taka okazja nadarza.

Jadzia nie zmrużyła tej nocy oczu. Walka wewnętrzna wciąż trwała, nie dawała jej spoczynku. Trudno było zdecydować się.

Różne projekty zjawily się w jej świadomości. Może pani Jezow zechce zgłosić się po dziecko i wziąć je na własne wychowanie?

Z rana przychodzi akuszerka z lekarzem. Lekarz bada Jadzie i powiada:

— No, dzisiaj trzeba ją wypisać, niech wraca do swej celi...

Jadzia pomyślała: wrócić do celi oznacza stracić możliwość ucieczki. Odpowiedziała więc:

— Panie doktorze, jestem jeszcze bardzo osłabiona, z trudem mogę usiąść. Niech mnie pan doktor zostawi tu jeszcze kilka dni...

Lekarz pyta o coś cicho akuszerki: akuszerka jest przeciwna pozostawieniu jej, ale doktor szepce jej do ucha:

— To pierwsze dziecko, grożą komplikacje... Niech jeszcze tu zostanie.

Głośno zaś rzekł:

— No, dobrze. Zostanie tu pani jeszcze jeden dzień, ale potem jazda do celi, nie ma czego wylegiwać się...

Gdy lekarz z akuszerką wyszli, odezwała się złodziejka:

— No, teraz musisz się zdecydować. Uciekasz ze mną, czy nie?

Jadzia milczy chwilę. W końcu wykrztusiła:

— Tak, ucieknę... Razem z panią...

(Dalszy ciąg jutro).

Czytajcie

ŚWIAT PRZYGOD

Cena 10 groszy

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

Prawdziwy
czy fałszywy

JUTRO: „REWIZJA W KABINIE NR. 4”

Straszliwa zemsta matki

którą los okrutnie skrzywdził

W ciągu ostatnich dwóch miesięcy we wsi Mrzyglód (pow. Zawiercie), w odstępach kilkudniowych wybuchło aż 6 pożarów, niszcząc mienie znacznej ilości gospodarzy. Władze przypuszczały, że pożary wynikały skutkiem podpalenia i w tym też kierunku poszło śledztwo. Przypuszczenie to okazało się wkrótce słuszne. W tych dniach bowiem ujęto mieszkankę Mrzy

głoda. Teklę Ziajską, z zapalkami w ręku, w chwili, gdy wracała z szóstego podpalenia.

Ziajska, kobieta w starszym wieku alkoholiczka, przyznała się do zarzucanych jej czynów. Motywy tych zbrodniczych czynów są niezwykle dramatyczne.

Rodzina Ziajskich prowadziła normalny tryb życia gospodarzy wiejskich aż do

chwili, gdy los się od nich odwrócił i zaczęło ich nawiedzać jedno nieszczęście za drugim. Gdy Ziajskim umarł starszy syn, matka nie poddała się rozpacz i jeszcze większą miłością otoczyła młodszego syna, który był jej ulubieńcem.

Syn ten w ubiegłym roku podczas bójkki porzucił nożem przeciwnika i został za to skazany na 10 lat więzienia, a za-

raz po tym mąż ciężko zachorował i nie opuszczał łóżka.

Rozpacz Ziajskiej nie miała obecnie granic. Nie mogąc przeboleć tylu nieszczęść rozpiła się i po pijanemu odgrażała się, że zemści się na całym Mrzyglądzie. I tak czyniła, podpalając co pewien czas zagrodę bogatego gospodarza. Obecnie po osadzeniu Ziajskiej w więzieniu pożary ustały.

Najsilniejsze przeżycie dziewczyny

Co o tym mówi sensacyjna statystyka

Na podstawie badań lekarzy, psychologów, socjologów, w pewnym wielkim tygodniku angielskim ukazała się tabela na temat: w jakim wieku dziewczęta angielskie przeżywają najważniejsze z przeżyć, jak: pierwsza „randka”, pierwszy pocałunek, otrzymanie pierwszej oferty małżeńskiej i t. d.

A więc, kiedy młoda Angielka ma pierwsze spotkanie z młodzieńcem? Z danych statystycznych wynika, że 7 procent dziewcząt ma swą pierwszą „randkę” w wieku 10 lat, 17 procent w wieku 12 lat. W następnych dwóch latach spada ta cyfra do 5 procent, aby w wieku lat 15 i 16 podskoczyć do 21 procent. Przy 17 latach cyfra ta znowu spada, do 4 proc., przy 18 latach zaś wynosi ona 15 proc. W następnych latach waha się ona od 2 do 3 proc.

Również i pierwszy pocałunek w Anglii następuje bardzo wczesnie. Statystyka wygląda następująco: 10 lat — 6 proc., 11 lat — 4 proc., 12 lat — 11 proc., 13 — 6 proc., 14 —

10 proc., 15 — 12 proc., 16 — 23 proc., 18 — 7 proc.

Z dziewcząt, które liczą ponad 18 lat, tylko 8 procent jest niecałowanych, a z tych tylko dwa procent przypada na dziewczęta liczące ponad 20 lat.

Młodzi Anglicy nie są znów tak skorzy, jeśli idzie o skła-

danie ofert małżeńskich. Angielka musi liczyć 15 lat, aby mogła otrzymać poważną ofertę małżeńską. W tym wieku jednakże tylko 5 procent otrzymuje tego rodzaju oferty. Przy 16 latach liczba ta wzrasta na 8 proc., a przy 17 latach na 11. 18-letnia dziewczyna otrzymuje najwięcej o-

fert, bo w tym wypadku statystyka wykazuje 23 procent. Następnie liczba ta znów spada na 10,12 i 9 proc., a między 23 latami i 25 wynosi jeszcze ciągle 5 procent.

Z tej ciekawej statystyki wynika, że 8 procent kobiet liczących ponad 30 lat znajduje jeszcze w Anglii mężów.

Ciężka „praca” próbnych palaczy

Wypalają po 75 cygar dziennie

Do najszczerzej wiodowisk świata należy bezsprzecznie sprzedaż tytoniu w Amsterdamie. Odbyna się ona w gmachu Frascati, w którym odbywają się zawody sportowe, różnego rodzaju imprezy jak również sprzedaż tytoniu.

Nabywający podczas sprzedaży siedzą w łozach, a licytator zajmuje miejsce na scenie. Ponieważ gmach jest zbyt wielki, aby jego głos mógł być dobrze słyszany, i ponieważ odległość między nim a kupującymi jest wielka, między łozami a sceną spacerują bez przerwy agenci i podają sprzedawcom ostatnie ceny i oferty. Przy szczególnie ciekawej sprzedaży dochodzi do niezwy-

kłego rozgorączkowania. Każdy pośrednik stara się prześcignąć innych w dostarczaniu informacji. Czasem dochodzi między agentami do prawdziwej walki, z której walczący wychodzą z podartymi marynkami i krawatami.

Jedną z niezwykłości tej sprzedaży polega na tym, że nie pokazuje się tam próbek towaru. Kupno odbywa się na podstawie wymieniania gatunków towaru. Jeśli towar pochodzi z wielkiego znanego przedsiębiorstwa, jest on nabywany bez próbowania jego jakości. Inaczej przedstawia się sprawa, jeśli na sprzedaż jest wystawiony towar nowego kupca. Wówczas jest on próbowa-

ny przed sprzedażą.

Właściwa próba tytoniu polega na paleniu i badaniu popiołu. Do tego celu najmuje się bezrobotnych, którzy przez cały dzień muszą palić. Daje się im cygara, zrobione z tytoniu wystawionego na sprzedaż i oni muszą palić bez przerwy, aby otrzymano możliwie jak

najwięcej popiołu, ponieważ z jego ilości i właściwości fachowcy sadzą o jakości tytoniu. Próbki publiczne wypalają około 75 cygar dziennie. Aby to nie szkodziło ich zdrowiu, stawia się przed nimi flaszki z mlekiem, z których co pewien czas muszą wypić kilka łyków.

Ośrodki W. F. na plażach Bałtyku

Przewidziane 4-letnim planem inwestycyjnym ośrodki W. F. na plażach otwartego Bałtyku weszły w stadium realizacji.

Na plażach głównych naszych kąpielisk odbywają się stale ćwiczenia gimnastyczne, cieszące się dużym powodzeniem publiczności.

W Pucku i Jastarni uruchomione zostały ośrodki pływactwa i żeglarstwa.

SKŁADAJCIE OFIARY NA
FUNDUSZ
OBRONY
MORSKIEJ

Policja otrzymała... eksmisję!

Niezwykły wypadek we Francji

Dotychczas było przyjęte, że policja pomagała usuwać opornych lokatorów, którzy mieli eksmisję, a nie chcieli dobrowolnie wyprowadzić się. Rzadki jednak jest wypadek, aby policja sama była eksmitowana.

Ten niecodzienny wypadek wydarzył się we Francji, w małej miejscowości Bourg-Saint-Maurice. Żandarmeria tamtejsza zajmowała prywatny dom, którego właściciel zawarł z nią kontrakt tylko do pierwszego sierpnia ubiegłego roku, ponieważ sam chciał się tam wprowadzić. Z tego powodu żandarmeria postanowiła się przeprowadzić

do własnego domu, do którego budowy miano niezwłocznie przystąpić. Komenda żandarmerii porozumiała się z gospodarzem domu, zakomunikowała mu o swym postanowieniu i pogodziła się z nim. Postanowiono, że żandarmeria opuści dom pierwszego kwietnia bieżącego roku.

Ale w tym terminie dom żandarmerii nie był jeszcze wykończony. Natomiast właściciel domu na ten termin wywolił swe mieszkanie i musiał wprowadzić się do hotelu.

Gdy okazało się, że dom żandarmerii będzie wykończony dopiero w końcu roku i gdy, komenda żandarmerii

medycznym: wszystkie jej organy wewnętrzne znajdują się po przeciwnej stronie. Ale Frances nie z tego powodu leży w szpitalu. Znajduje się

nie chciała do tego czasu płacić za hotel właściciela domu, ten podał żandarmerii do sądu, żądając eksmisji.

Sąd po rozpatrzeniu całej sprawy, przyznał słuszność wywiodom właściciela domu i żandarmeria z Chambery miała eksmitować swoich kolegów z Bourg Saint Maurice.

Podczas tej jedynej w swoim rodzaju eksmisji mogłoby jednak dojść do niemiłych dla policji scen. Z tego właśnie względu komenda żandarmerii po raz drugi porozumiała się z właścicielem domu i zobowiązała się do tego, że pierwszego lipca dobrowolnie opuści jego dom.

tam z zupełnie innych powodów. Jedną nogę ma krótszą, a poza tym posiada ciężkie skrzywienie kręgosłupa.

Dziwaczne położenie jest organów wewnętrznych czyni ją poszukiwanym obiektem świata lekarskiego, ponieważ lekarze oświadczają, że tego rodzaju wypadek zdarza się „raz na 50.000”.

Serce dziewczynki znajduje się po prawej stronie zamiast po lewej. Jej wątroba leży po lewej zamiast po prawej stronie, a śledziona po prawej zamiast po lewej. Mimo to Frances nie odczuwa żadnych dolegliwości z powodu tego odwrotnego położenia jej organów wewnętrznych. Znajduje się, jak wspomnieliśmy w szpitalu wyłącznie wskutek swej nogi, która jest trzymana w gipsie.

Lekarze starają się wydłużyć jej kość i wyrównać nogę. Od czasu do czasu przeprowadza się operację. Jest to bardzo długotrwały zabieg i Frances będzie musiała aż do jego zakończenia znajdować się w szpitalu.

Piękny wyczyn lotników polskich

Polskie lotnictwo sanitarne rozwija się w coraz bardziej imponującym tempie. Po wielu mniej lub więcej udanych próbach jedna z krajowych wytwórni skonstruowała aparat typu „Lublin R. XIV”, któ-

ry 8 lat temu zdobył na konkursie samolotów sanitarnych w Madrycie pierwszą nagrodę, puchar Raphaela.

Dalsze prace w tej dziedzinie uwieńczone zostały nowym pięknym rezultatem. W wyniku odpowiednich przeróbek udało się przystosować do transportu chorych i rannych słynny nasz samolot turystyczny „R. W. D. 13”. Kilka dni temu aparat ten użyty został do transportu chorej pani S. Ponieważ stan jej wymagał jak najszerszego dokonania zabiegu operacyjnego, którego w Warszawie nie można było przeprowadzić, postanowiono przewieźć ją do Paryża. Jako środka lokomocji użyto właśnie płatowca sanitarnego „R. W. D. 13”.

Lot na trasie, wynoszącej przeszło 1500 klm. trwał nie całe 10 godzin. Aparat prowadzony przez pilota fabrycznego Doświadczalnych Warsztatów Lotniczych (gdzie właśnie samolot został wykonany) p. Aleksandra Onoszkę, lądował po drodze w Berlinie i Düsseldorfie dla uzupełnienia zapasów benzyny.

Po przybyciu na lotnisko Le Bourget pod Paryżem chorą przewieziono natychmiast karetką sanitarną do szpitala, gdzie niezwłocznie dokonana została z wynikiem pomyślnym operacja.

Na zakończenie podkreślić należy, iż samolot „R. W. D. 13”, będący konstrukcją całkowicie polskiej, zaopatrzonej jest również w krajowy silnik „Gipsy”.

